

Mestská časť Bratislava – Vrakuňa, Šíravská 7, 821 07 Bratislava

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
dňa 12.12.2017

Bod č. 19

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na roky 2018 - 2022

Predkladá: JUDr. Ing. Martin Kuruc, v.r.
starosta

Zodpovedná: Ing. Lýdia Adamovičová, v.r.
prednostka miestneho úradu

Spracovala: Mgr. Iveta Pochlopeňová, v.r.
vedúca referátu sociálnych služieb a nájomných bytov

MATERIÁL OBSAHUJE:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Návrh Komunitného plánu sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na roky 2018 - 2022

NÁVRH UZNESENIA

**Miestne zastupiteľstvo
po prerokovaní materiálu**

A) schvaľuje

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na roky 2018 - 2022

B) žiada

Ing. Lýdiu Adamovičovú, prednostku

- predkladať Miestnemu zastupiteľstvu Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa 1-krát ročne správu o plnení zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vrakuňa.

Dôvodová správa

V zmysle § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) je úlohou obce vypracovávať komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len „komunitný plán“), pomocou ktorého sa plánuje obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedal špecifikám obce a potrebám jej občanov. Komunitné plánovanie slúži najmä na posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Prostredníctvom komunitného plánu je možné adresnejšie a efektívnejšie využívať finančné prostriedky mestskej časti pre skvalitnenie služieb tam kde je to potrebné. Komunitný plán sa vypracováva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, regionálnymi strategickými dokumentmi a s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti.

Uznesenia komisii

Komisia sociálna: Uznesenie č. 83 zo dňa 21.11.2017:

Komisia prerokovala predložený „Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Vrakuňa na roky 2018 – 2020“ a odporúča MZ:

A) **schváliť**

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na roky 2018 - 2022

B) **požiadať**

Ing. Lýdiu Adamovičovú, prednostku

- o predkladanie Miestnemu zastupiteľstvu Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa 1-krát ročne správu o plnení zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vrakuňa.

Hlasovanie: 7 : 0 : 0

Komisia podnikateľská a legislatívne: Uznesenie č. 181/11/2017 zo dňa 27.11.2017

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na roky 2018 - 2022

A) **odporúča schváliť**

s pripomienkami, ktoré budú uplatnené na zasadnutí MZ

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava-Vrakuňa na roky 2018 – 2022

B) **odporúča požiadať**

Ing. Lýdiu Adamovičovú, prednostku

- predkladať Miestnemu zastupiteľstvu Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa 1-krát ročne správu o plnení zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vrakuňa.

Hlasovanie: 4:0:0

Komisia finančná: Uznesenie č. 203 zo dňa 27.11.2017

Finančná komisia po prerokovaní materiálu odporúča miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava – Vrakuňa

B) **schváliť**

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na roky 2018 - 2022

B) **žiadať**

Ing. Lýdiu Adamovičovú, prednostku

- predkladať Miestnemu zastupiteľstvu Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa 1-krát ročne správu o plnení zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti Bratislava – Vrakuňa.

Počet prítomných: 4

Hlasovanie: ZA: 4 / PROTI: 0 / ZDRŽAL SA : 0

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA - VRAKUŇA

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na roky 2018 – 2022

OBSAH:

Úvod	Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa	3
1.	Národné a regionálne dokumenty	4
1.1	Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020	4
1.2	Regionálne dokumenty	5
1.2.1	Komunitný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a programové ciele na roky 2011 – 2014	5
1.2.2	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010 – 2020	6
1.2.3	Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v kompetencii Bratislavského samosprávneho kraja	6
1.2.4	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Vrakuňa	7
2.	Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti	8
3.	Súčasný stav v oblasti poskytovania sociálnych služieb	8
3.1	Poskytovanie sociálnych služieb obyvateľom, rodinám, deťom, osobám ohrozeným sociálnym vylúčením, seniorom	9
3.1.1	Obyvatelia, rodiny, deti	9
3.1.2	Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	11
3.1.3	Seniori	11
3.2	Prehľad výdavkov a aktivít realizovaných mestskou časťou v sociálnej oblasti	13
4.	Ciele komunitného plánu	14
5.	Štruktúra komunitného plánu	14
5.1.	Úlohy a kompetencie mestskej časti v sociálnej oblasti v zmysle zákona o sociálnych službách	15
5.2	Analýza sociologických a demografických údajov mestskej časti	17
5.3	Analýza stavu predpokladaných potrieb poskytovania sociálnych služieb	21
5.4.	Časový plán realizácie komunitného plánu	23
6.	Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu	25
7.	Záver	25

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa

Mestská časť Bratislava – Vrakuňa (ďalej len „mestská časť“) je územným samosprávnym a správnym celkom hlavného mesta Slovenskej republiky, Bratislavy. Vykonáva samosprávu a prenesenú pôsobnosť, ktorá je vymedzená zákonom a Štatútom hlavného mesta a v tomto rozsahu má postavenie obce. Je preto právnickou osobou, ktorá hospodári s vlastným, ako aj zvereným majetkom a s vlastnými finančnými zdrojmi. Združuje obyvateľov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt, ale zároveň zabezpečuje potreby aj ďalších obyvateľov a občanov, ktorí sa zdržiavajú na jej území.

Základnou úlohou mestskej časti je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a potreby vlastných obyvateľov prostredníctvom sociálnej politiky. Sociálna politika sa zameriava na zlepšovanie sociálnych podmienok, zdravia a kvality života obyvateľov, vzdelávanie, kultúry, športu a využívanie voľného času. Základnou úlohou mestskej časti je vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku, šírenia alebo zhoršenia nepriaznivých životných sociálnych situácií a riešenie sociálnych problémov. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) je úlohou obce vypracovávať komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len „komunitný plán“). Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej sa plánuje obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedal špecifikám obce a potrebám jej občanov. Komunitné plánovanie slúži najmä na posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Prostredníctvom komunitného plánu je možné adresnejšie a efektívnejšie využívať finančné prostriedky mestskej časti pre skvalitnenie služieb tam kde je to potrebné. Komunitný plán sa vypracováva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, regionálnymi strategickými dokumentmi a s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti.

1. Národné a regionálne dokumenty

1.1 Národné priority rozvoja sociálnych služieb na území hl. mesta SR Bratislavy na roky 2015 – 2020

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú vypracované v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ako nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie východiskových systémových záujmov, úloh a podporných opatrení vlády Slovenskej republiky v oblasti sociálnych služieb v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ako ústredného orgánu štátnej správy Slovenskej republiky pri poskytovaní sociálnych služieb.

Národné priority rozvoja na roky 2015– 2020:

1. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity
2. Podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť
3. Podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
4. Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Špecifické ciele:

1. zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti
2. zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity
3. zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
4. zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluže
5. deinštitucionalizovať sociálne služby
6. presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti
7. zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

1.2 Regionálne dokumenty

1.2.1 Komunitný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a programové ciele na roky 2012 – 2018

Komunitný plán hl. m. SR Bratislavy tvorí východiskový krátkodobý, až strednodobý dokument plánovania, financovania a časového harmonogramu zameraného na postupný rozvoj sociálnych služieb v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave. Komunitný plán sociálnych služieb analyzuje stav a úroveň sociálnych služieb poskytovaných obyvateľom hl. m. SR Bratislavy, hodnotí potreby obyvateľov odkázaných na sociálne služby a navrhuje priority, ciele a opatrenia pre ich rozvoj. Pritom zohľadňuje špecifiká mestských častí Bratislavy, ich strategické a programové dokumenty v oblasti rozvoja sociálnych služieb a tiež postavenie mestských častí vo vzťahu k hl. m. SR Bratislave.

Priority a ciele :

1. posilniť otvorenosť, transparentnosť a efektívnosť samosprávy, viac informovať občanov, diskutovať s nimi a zvyšovať ich spoluúčasť na rozhodovaní
2. zvyšovať kvalitu života, najmä službami pre mladé rodiny a seniorov, budovaním nových športovísk a zvyšovať kvalitu mestského priestoru, čistotu a bezpečnosť
3. prevencia a predchádzanie sociálnej exklúzii a pomoc a podpora pri riešení obtiažnych a krízových životných situácií
4. vytvorenie priaznivých životných podmienok pre rodiny s deťmi
5. dôstojný a bezpečný život občanov so zdravotným postihnutím a seniorov podporený dostatkom komplexných sociálnych služieb s cieľom dosiahnuť a čo najdlhšie udržať samostatnosť a nezávislosť
6. implementácia a využívanie technických prostriedkov, najmä telekomunikačných technológií v systéme sociálnych služieb
7. pomoc poskytnutá včas, podľa potrieb a v primeranej kvalite na dobu určitú
8. dobrá dostupnosť, informovanosť a zrozumiteľnosť sociálnych služieb pre občanov
9. rozvoj ľudských zdrojov ako podmienka kvality poskytovaných sociálnych služieb

Dôraz je kladený na tvorbu kvality života, a to prostredníctvom:

1. vytvárania lepších podmienok pre rodiny s deťmi
2. presadzovania myšlienky sociálneho mesta, priateľského k seniorom
3. posilňovania sociálneho komunitného plánovania
4. budovania kvality a sledovaním efektívnosti poskytovania sociálnych služieb
5. rozvíjania domácej opatrovateľskej služby, aby seniori mohli čo najdlhšie zostať doma vo svojom prirodzenom prostredí, ako aj zriadením asistenčnej tiesňovej linky
6. riešenia problémov nájomníkov v reštituovaných domoch v spolupráci so štátom a mestskou časťou Staré Mesto
7. pomáhania ohrozeným skupinám (bezdomovci, obe domáceho násillia, ľudia s nízkymi príjmami).

1.2.2 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010 – 2020

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „PHSR BA“) vychádza z osobitného postavenia Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej republiky, ktoré je definované predovšetkým Ústavou Slovenskej republiky a zákonom č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov. Hlavné mesto plní funkciu politického, kultúrneho, obchodného, vedeckého a spoločenského centra Slovenska so silným postavením a vzťahmi v širšom stredoeurópskom priestore. Ako najsilnejšia aglomerácia má Bratislava osobitný vzťah k Bratislavskému samosprávnemu kraju. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja preto musí zohľadňovať všetky tieto špecifiká s osobitnými hospodárskymi a sociálnymi danosťami a potrebami.

Základným cieľom PHSR BA, ako kľúčového strategického a rozvojového dokumentu v strednodobom horizonte je:

1. analýza hospodárskych a sociálnych daností a potrieb Bratislavy
2. definovanie príslušných cieľov a opatrení, ktoré napomôžu rozvoju Bratislavy s ohľadom na potreby občanov hlavného mesta.

Neoddeliteľnou súčasťou PHSR BA je návrh všeobecného organizačného zabezpečenia a systému monitorovania a hodnotenia jeho plnenia. Súčasťou dokumentu sú akčné plány zhotoviteľom navrhnutých prioritných opatrení v časovom horizonte zhodujúcim sa s programovým rozpočtovaním na roky 2011 – 2014.

1.2.3 Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v kompetencii Bratislavského samosprávneho kraja

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja je dokument vyššieho územného celku spracovaný podľa požiadaviek zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Je to záväzný programový dokument, ktorý analyzuje stav v oblasti sociálnych služieb v regióne Bratislavského samosprávneho kraj, stanovuje smerovanie sociálnych služieb v regióne, vytyčuje ciele, priority a odporúčania pre samosprávy v regióne Bratislavského samosprávneho kraja a tým sa dotýka aj Mestskej časti Bratislava – Vrakuňa.

Priority a návrhy Bratislavského samosprávneho kraja pre samosprávy regiónu:

1. Vypracovanie Komunitných plánov v každej obci na území regiónu
2. Vytvoriť poradenské pracoviská pre občanov
3. Zabezpečiť informovanosť verejnosti
4. Zabezpečiť pomoc starším ľuďom a ich opatrovateľom
5. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb
6. Zabezpečiť sieťovanie sociálnych služieb aj v segregovaných osadách
7. Zabezpečiť službu – požičiavanie pomôcok pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom

8. Účasť neverejných poskytovateľov na rozvoji sociálnych služieb v bratislavskom regióne
9. Partnerská (vzájomná spolupráca) samospráv

1.2.4 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava - Vrakuňa

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. Zároveň je základným dokumentom pre riadenie samosprávy. Vychádza s poznania konkrétnych potrieb obyvateľov a formuluje predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami projektmi na dosiahnutie cieľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Vrakuňa (ďalej len „PHSR Vrakuňa“) bol vypracovaný v súlade územným plánom mestskej časti, ktorého globálnym strategickým cieľom je vytvorenie podmienok pre zlepšenie kvality života obyvateľov mestskej časti s vyváženým rozvojom prioritných oblastí rozvoja v súlade so strategickými cieľmi Bratislavského samosprávneho kraja a hlavného mesta SR Bratislavy. Je zameraný na 4 prioritné oblasti:

1. Oblasť sociálnej politiky
2. Oblasť hospodárskej politiky
3. Oblasť enviromentálnej politiky
4. Oblasť inštitucionálnej politiky

Špecifické ciele:

1. Oblasť sociálnej politiky:
 - napomáhanie dôstojnému životu ohrozeným obyvateľom
 - napomáhanie rozvoju komunit a podporovať záujem obyvateľov zapájať sa do spoločných aktivít
 - zvyšovanie kvality vzdelávania a prispievať k rozvoju tolerantnej spoločnosti
2. Oblasť hospodárskej politiky:
 - vytvorenie lepších podmienok pre peších a pre cyklistov
 - zabezpečenie systémového riešenia statickej dopravy
 - udržiavanie kvalitných komunikácií zverených do správy mestskej časti
 - revitalizovanie rozvoja Vrakunského lesoparku pre rekreáciu a oddych
3. Oblasť enviromentálnej politiky:
 - ochrana zložiek životného prostredia
 - podporovanie opatrení týkajúcich sa zmeny klímy
 - revitalizovanie verejných priestorov
4. Oblasť inštitucionálnej politiky:
 - upevňovanie princípov otvorenej samosprávy
 - skvalitňovanie poskytovaných služieb
 - aktívna komunikácia a spolupráca s verejnosťou pri plánovacích procesoch

2. Komunitný plán mestskej časti Bratislava – Vrakuňa

Komunitný plán je nástroj pre ďalšie procesy rozvoja sociálnych služieb v mestskej časti a preto stanovuje ciele, priority a opatrenia na zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb v zmysle platnej legislatívy.

Cieľom komunitného plánu nie je vymenovať rad opatrení, ktoré by samospráva chcela, avšak nemôže uskutočniť, ale stanoviť reálne zámery, ktoré má mestská časť možnosť realizovať počas aktuálneho plánovacieho obdobia. Komunitný plán je zostavovaný ako otvorený dokument, ktorý je možné priebežne aktualizovať vďaka čomu operatívne reaguje na nové výzvy a poskytuje k nim hneď aj príslušné riešenia.

3. Súčasný stav v oblasti poskytovania sociálnych služieb

Analýza súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb úzko nadväzuje na socio-demografickú analýzu a predstavuje neoddeliteľnú súčasť komunitného plánu, pretože iba na základe monitoringu súčasnej situácie je možné identifikovať silné a slabé stránky samosprávy a navrhnúť konkrétne opatrenia jej budúceho rozvoja. Je však potrebné vymedziť pôsobnosť Miestneho úradu mestskej časti ako kľúčovej inštitúcie v oblasti poskytovania sociálnych služieb a poskytovania informácií o sociálnych službách na území mestskej časti. V rámci organizačnej štruktúry Miestneho úradu mestskej časti rozvoj sociálnych služieb zabezpečuje Odbor školstva, kultúry, športu a sociálnych vecí, ktorému prislúcha Referát sociálnych služieb a nájomných bytov.

Činnosť Referátu sociálnych služieb a nájomných bytov:

- podľa zákona o sociálnych službách vyhotovuje sociálny posudok, posudok o odkázanosti na sociálnu službu a rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu v zariadeniach
- vedie evidenciu žiadostí o odkázanosti na sociálnu službu, uzatvorených zmlúv na poskytovanie sociálnych služieb
- zabezpečuje výkon opatrovateľskej služby v domácnosti klienta
- metodicky riadi a koordinuje činnosť opatrovateliek
- zabezpečuje poskytovanie jednorazových finančných prostriedkov občanom – dôchodcom, rodinám s deťmi, neprispôsobivým občanom v čase náhlej núdze
- organizuje spoločné stravovanie dôchodcov
- poskytuje finančný príspevok občanom poberajúcim predčasný, invalidný alebo starobný dôchodok na stravu v jedálni mestskej časti v zmysle platného všeobecne záväzného nariadenia
- organizuje výlety a pobytové zájazdy pre nepracujúcich dôchodcov
- podáva návrhy na zriadenie denných centier – kluby dôchodcov, jedální, denných stacionárov, zariadení opatrovateľskej služby, zariadení pre seniorov
- utvára podmienky na záujmovú a kultúrnu činnosť, a na udržiavania fyzickej a psychickej aktivity občanov
- spolupracuje s inými inštitúciami a organizáciami činnými v sociálnej a zdravotnej činnosti (Bratislavský samosprávny kraj, Magistrát hl. m. SR Bratislavy, nemocnice, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, PZ SR, súdy)
- vykonáva sociálne pohreby zomrelých na území mestskej časti v zmysle zákona č. 131/2010 z. z. o pohrebníctve

- zabezpečuje úlohy vyplývajúce zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- spolupracuje so súdmi SR a zúčastňuje sa ako opatrovník pri konaní o adopcii dieťaťa a pri umiestňovaní dieťaťa do detského domova
- rieši priestupky maloletých a mladistvých pri porušení zákazu požívania alkoholických nápojov v zmysle zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení zákona č. 217/2009 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov
- vykonáva funkciu osobitného príjemcu rodinných prídavkov v zmysle zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa
- navrhuje príslušným orgánom zastavenie výplaty prídavku na dieťa
- v spolupráci s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny poskytuje príspevok na stravu deťom z rodín s nízkym príjmom alebo rodín nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi
- spolupracuje so súdmi SR a zúčastňuje sa ako opatrovník pri konaní na zbavenie svojprávnosti dospelých občanov
- vykonáva funkciu opatrovníka občanom zbavených svojprávnosti a 2xročne vykonáva písomné hlásenie súdom o výkone opatrovníctva
- komplexne zabezpečuje agendu nájomných bytov, ktoré sú vo vlastníctve hlavného mesta SR a Bratislavy a zverené do správy mestskej časti a bytov vo vlastníctve mestskej časti, vrátane pridelenia bytu, vypracovania zmlúv o nájme bytu a ich dodatkov, ukončenia zmlúv

Poskytovanie informácií o sociálnych službách na území mestskej časti zabezpečuje mestská časť informačnými kanálmi:

- webová stránka mestskej časti: www.vrakuna.sk
- mesačník mestskej časti „Vrakunské noviny“
- informačné tabule nachádzajúce sa na území mestskej časti

Okrem toho sú organizované stretnutia starostu mestskej časti s občanmi, v rámci ktorých majú občania mestskej časti možnosť prediskutovať svoje názory, návrhy a podnety na rozvoj aj v iných ako sociálnych oblastiach spadajúcich do kompetencií mestskej časti.

3.1 Poskytovanie sociálnych služieb obyvateľom, rodinám, deťom, osobám ohrozeným sociálnym vylúčením, seniorom

3.1.1 Obyvatelia, rodiny, deti

Významnou súčasťou sociálnej mestskej časti ako aj formou podpory rodín je bytová politika. Mestská časť má v súčasnosti zverených do správy hlavným mestom SR Bratislavou 11 nájomných bytov, ktoré sú obývané nájomníkmi, ktorým boli pridelené ešte v minulosti hlavným mestom SR Bratislavou, ale nájomníci si ich neodkúpili. Mestská časť je vlastníkom 5 bytov: 2-garžóniek na Stavbárskej ulici, v tzv. „Pentagone“, ktoré boli pridelené rodinám nachádzajúcich v sociálnej núdzi. O pridelení bytov rozhoduje starosta mestskej časti na základe odporúčania členov Komisie sociálnej a poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Vrakuňa v zmysle platného Všeobecne záväzného nariadenia o nájme bytov.

Mestská časť spolupracuje s Mestskou políciou, ktorá sídli v mestskej časti Bratislava – Ružinov. Dohliada na poriadok a bezpečnosť v mestskej časti Bratislava – Vrakuňa počas 24-hodín.

Rozvoj sociálnych služieb mestskej časti nezaostáva ani v oblasti kultúry a športu. V priebehu rokov 2015 – 2016 bol dobudovaný Spoločenský dom na Poľnohospodárskej ulici a v rámci neho Spoločenská sála. Počas celého roka mestská časť organizuje rôzne kultúrne a spoločenské podujatia pre všetky vekové kategórie obyvateľov, vrátane seniorov a sociálne slabších občanov. Medzi významné spoločenské podujatia patria posedenia občanov pri príležitosti MDŽ, Dňa Matiek, Vianočná večera pre osamelých.

Katarínske zábavy, Mikulášske popoludnia, plesy, pravidelné tanečné zábavy, výstavy, nedeľné zábavné hry pre rodičov s deťmi, tanečné, spevácke a umelecké krúžky pre deti, cvičenie pre dospelých ako aj podujatia podľa spoločenskej potreby a rozhodnutia mestskej časti ako sú nemenej významné otvorené stretnutia starostu s občanmi.

Významným medzníkom v rozvoji kultúry mestskej časti je aj obnova Vrakunského lesíka, v ktorom sa taktiež organizujú rôzne aktivity pre širokú verejnosť. Bol vybudovaný amfiteáter s premietaním filmov pre deti, organizujú sa divadielka pre deti, bolo vybudované nové ohnisko pre verejnosť na usporiadanie súkromných posedení pri táboráku. Na nábreží ramena malého Dunaja sa každoročne konajú Vrakunské hody, Farmárske trhy, šarkaniáda, Pivný festival, verejné zbierky šatstva pre ľudí bez domova a podávanie Vianočnej kapustnice pre ľudí bez domova. Možnosť trávenia voľného času rodičov na rodičovskej dovolenke s deťmi zabezpečuje Materské centrum Rybka, n. o., v priestoroch na Čiližskej ulici, ktoré im prenajala mestská časť. Materské centrum Rybka organizuje rôzne vzdelávacie aktivity, cvičenia pre rodičov s deťmi, výstavy, burzy šatstva pre deti a iné časovo prislúchajúce podujatia. Na činnosť im mestská časť prispieva finančnou dotáciou. K rozširovaniu voľno-časových aktivít značne prispela aj obnova detských športových ihrísk výmenou pieskových, dobudovaním preliezok, hojdačiek a dosadením iných pre deti vhodných prvkov, ktoré sú prispôbené špecifickým potrebám ich veku.

Mestská časť nezaostáva ani v oblasti športu. V roku 2016 bola vybudovaná 1. časť novej cyklotrasy popri brehu ramena Malého Dunaja, a bude pokračovať až na Žitný ostrov. Budovanie a rozširovanie cyklotrás v mestskej časti je závislé od cyklotrás vybudovaných inými okolitými mestskými časťami alebo blízskymi obcami.

Už niekoľko rokov pôsobí na území mestskej časti na futbalovom ihrisku futbalový Športový klub Vrakuňa, ktorého hlavnou úlohou je rozvoj telovýchovy a športu, a ktorý značne prispieva k upevňovaniu zdravia, telesnej a duševnej zdatnosti najmä detí, ale aj dospelých a vedie deti k správne mu využívaniu voľného času. Mestská časť im každoročne poskytuje finančnú dotáciu zo svojho rozpočtu na prevádzkové náklady a zveľaďovanie samotného ihriska.

Na území mestskej časti sa nachádzajú 3 základné školy a to na Železničnej ulici, Žitavskej ulici a Rajčianskej ulici, a dve materské školy: na Kríkovej ulici s elokovanými pracoviskami na Šíravskej a Bodvianskej ulici, Materská škola na Kaméliovej ulici s elokovaným pracoviskom na Hnileckej ulici. Práve elokované pracovisko na Bodvianskej ulici bolo zrekonštruované a otvorené k 1. septembru 2017 z dôvodu nedostatku miest, čo je veľmi dobrým znakom pribúdajúceho počtu obyvateľov v mestskej časti vďaka výstavbe rodinných domov v obytných územiach.

3.1.2 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Jednou z najbežnejších foriem ohrozenia sociálnym vylúčením je staroba, ťažké zdravotné postihnutie, ale aj nezamestnanosť, najmä dlhodobá, trvajúca dlhšie ako jeden rok, pobyt v nápravných výchovných zariadeniach, t. j. vo výkone trestu odňatia slobody, požívanie psychotropných a omamných látok a bezdomovectvo. Dôchodcovia, nezamestnané osoby a ľudia bez domova sú vo všeobecnosti osoby s nižším príjmom, menším sociálnym kontaktom, užšími možnosťami sebarealizácie a možnosťami viesť plnohodnotný život. S cieľom predchádzať sociálnemu vylúčeniu, mestská časť poskytuje zo svojho rozpočtu týmto skupinám na preklenutie nepriaznivej životnej situácie jednorazové finančné príspevky, a to:

- príspevok na zabezpečenie základných životných potrieb a pomoci v hmotnej núdzi
- príspevok na liečebné náklady a lieky
- príspevok na zmiernenie nepriaznivých následkov náhlej núdze (strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť)
- príspevok rodičom na ošatenie, stravu, letné pobytové tábory pre deti
- príspevok na úhradu bývania alebo ubytovne
- príspevok na vybavenie osobných dokladov

Všetky uvedené príspevky majú charakter nenávratnej finančnej pomoci, na ktorú žiadateľ nemá právny nárok. Oprávnenosť na získanie finančnej pomoci posudzuje mestská časť pre každý prípad jednotlivo so zohľadnením ďalších relevantných okolností. Hlavnou podmienkou je trvalý pobyt v mestskej časti a zdokladovanie súčasného príjmu.

Cieľom poskytovať pomoc tejto skupine občanov je ich znovuzачlenenie do spoločnosti a zmiernovanie negatívnych dopadov ich nepriaznivej sociálnej situácie.

3.1.3 Seniori

Infraštruktúra mestskej časti poskytujúca sociálne služby tejto cieľovej skupine je v mestskej časti pestrá, stále však nepostačujúca. Mestská časť v zmysle zákona o sociálnych službách je zriaďovateľom:

1. Denného stacionára
2. Denného centra
3. Jedálne, resp. výdajne stravy
4. Opatrovateľskej služby v domácom prostredí klienta

1. Denný stacionár

Bol zriadený v septembri 2015 na Čiernovodskej ulici 25 v rámci Projektu Integrované stratégie rozvoja mestských oblastí a jeho prevádzka bola zahájená v marci 2016. Je určený občanom v starobnom veku, ktorí majú vydané Rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári. Kapacita zariadenia je v počte 20 ľudí. Klientom sa poskytujú záujmové aktivity, fyzioterapia, pracovná terapia, sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia. Služby denného stacionára využívajú aj obyvatelia iných mestských častí. Prevádzkovanie je financované z rozpočtu mestskej časti a príspevku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

1. Denné centrum

Denné centrum, bývalý klub dôchodcov, bol taktiež bol zriadený v septembri 2015 so sídlom na Bodvianskej ulici. Nesie svoj vlastný názov, ktorý si odsúhlasili na svojej schôdzi členovia, a to „Klub dôchodcov Malý Dunaj“. Z dôvodu rekonštrukcie tejto budovy na materskú školu, v súčasnosti svoju činnosť vykonáva v iných, nových priestoroch na Čiližskej ulici. Tento objekt na Čiližskej ul. zrekonštruovala mestská časť pre tieto účely z vlastných zdrojov. Hlavnou náplňou členov je trávenie voľného času medzi svojimi rovesníkmi, organizovanie voľno-časových aktivít ako sú návštevy kultúrnych podujatí, kín, divadiel, výstav, múzeí, organizovanie výletov, liečebných pobytov, posedení a pod. Denné centrum je financované z rozpočtu mestskej časti.

3. Jedáleň , resp. výdajňa stravy

Občanom poberajúcim predčasný, invalidný alebo starobný dôchodok s trvalým pobytom v mestskej časti poskytuje mestská časť stravovanie vo svojej jedálni , v súčasnosti výdajne stravy pre dôchodcov. V zmysle platného Všeobecne záväzného nariadenia je poskytovaný na toto stravovanie finančný príspevok, ktorého výška sa odvíja od výšky dôchodku. Prevádzka jedálne bola zriadená na a Bodvianskej ulici, ale z dôvodu rekonštrukcie tejto budovy na materskú školu je dočasne umiestnená do náhradných priestoroch na Toplianskej ulici, kde je strava dovážaná dodávateľom stravy na základe platnej zmluvy a strava je vydávaná do obedárov. Táto sociálna služba je poskytovaná počas pracovných dní.

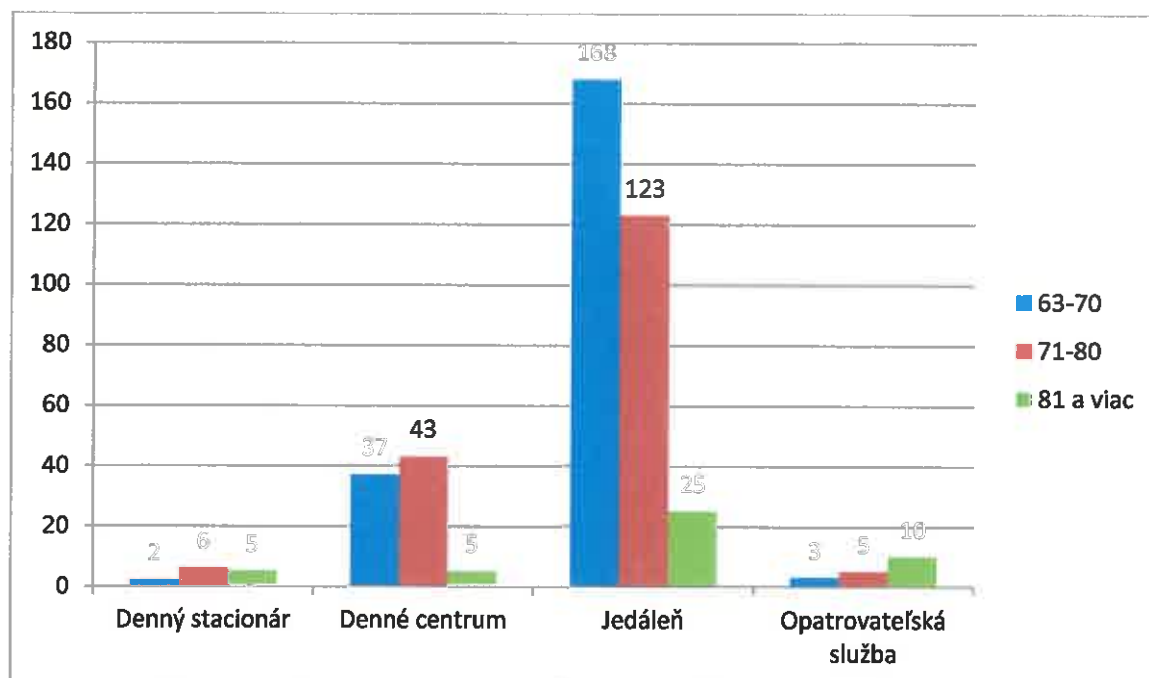
4. Opatrovateľská služba v domácom prostredí klienta

Občanom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby na základe Rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách sa poskytuje opatrovateľská služba v ich domácom prirodzenom prostredí. Výkon opatrovateľskej služby zabezpečuje mestská časť prostredníctvom opatrovateľiek, ktoré sú zamestnankyňami mestskej časti. Opatrovateľská služba je financovaná z prostriedkov mestskej časti, ako aj z úhrad od prijímateľov tejto služby v zmysle platného Všeobecne záväzného nariadenia.

Tabuľka č. 1 – Prehľad poskytovaných sociálnych služieb a počtu klientov podľa veku

	Vek: 63 – 70	Vek: 71 – 80	Vek: 81 a viac	SPOLU
Denný stacionár	2	6	5	13
Denné centrum	37	43	5	85
Jedáleň	168	123	25	316
Opatrovateľská služba	3	5	10	18

Graf k tabuľke č. 1

Okrem sociálnych služieb vyplývajúcich zo zákona o sociálnych službách, mestská časť pre seniorov pravidelne organizuje vzdelávacie podujatia v spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom a Magistrátom hl. m. SR Bratislava. Okrem vzdelávacích aktivít sú to aj rôzne kultúrne podujatia, ako napr. posedenie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, posedenia jubilentov, Vianočná večera pre osamelých seniorov, pravidelné tanečné zábavy. Seniori sa môžu zúčastňovať aj pobytových a relaxačných výletov a zájazdov s finančným príspevkom mestskej časti v rámci Slovenska, Česka, Rakúska a Chorvátska.

3.2 Prehľad výdavkov a aktivít realizovaných mestskou časťou v sociálnej oblasti

Pre lepšiu predstavu o súčasnej situácii a doterajšej činnosti mestskej časti v oblasti poskytovania sociálnych služieb je potrebné poznať podiel výdavkov, ktoré mestská časť každoročne vynakladá na podporu sociálnej oblasti, na celkových výdavkoch mestskej časti a tiež doterajšie aktivity mestskej časti vyvíjané s cieľom zlepšiť kvalitu a dostupnosť sociálnych služieb. Prehľad realizovaných bežných a kapitálových výdavkov je uvedený v nasledujúcej tabuľke, kde bežné výdavky tvoria najmä platby za mzdy, poisťné, tovary a služby a kapitálové výdavky pozostávajú z obstarania a zhodnotenia hmotného a nehmotného majetku, tvorby rezerv a poskytovania príspevkov iným osobám v zriaďovateľskej kompetencii mestskej časti.

	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Bežné výdavky sociálna oblasť v tis.	115 144	111 601	125 147	148 532	220 675
Kapitálové výdavky sociálna oblasť v tis.	0	0	184 904	12 110	0

4. Ciele komunitného plánu

Cieľom komunitného plánu je vytvorenie základných predpokladov pre plánovanie rozvoja a zabezpečenia sociálnych služieb na území mestskej časti podľa potrieb a požiadaviek občanov. Dôraz sa pri tom kladie na možnosti, rozvoj, kvalitu a udržateľnosť sociálnych služieb a na spoluprácu s jej užívateľmi, a v neposlednom rade aj na spoluprácu s organizáciami tretieho sektora a zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti iných miest a obcí mimo územia mestskej časti.

Zmyslom komunitného plánovania je skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Zámerom realizácie je spokojnosť občanov s poskytovanými sociálnymi službami na území obce, zvýšenie kvality života a aktívny záujem občanov o rozvoj obce.

Ciele:

- Zvyšovať rozvoj terénnych sociálnych služieb, následne pobytových sociálnych služieb
- Rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby v Dennom stacionáre
- Rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby a snaha pomôcť všetkým cieľovým skupinám
- Vytvoriť možnosti pre vznik ďalších zariadení pre seniorov
- Rozširovať možnosti voľnočasového a spoločenského vyžitia seniorov a sociálne slabších občanov
- Zvyšovanie kvality odborného a osobnostného rastu zamestnancov poskytujúcich sociálne služby

5. Štruktúra komunitného plánu

5.1 Úlohy a kompetencie mestskej časti v sociálnej oblasti v zmysle zákona o sociálnych službách

5.2 Analýza sociologických a demografických údajov mestskej časti

5.3 Analýza stavu predpokladaných potrieb poskytovania sociálnych služieb

5.4 Časový plán realizácie komunitného plánu

5.5 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu

5.1 Úlohy a kompetencie mestskej časti v sociálnej oblasti v zmysle zákona o sociálnych službách

Kompetencie v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Mestská časť má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Podľa § 80 zákona o sociálnych službách – „Pôsobnosť obce“:

- a) vypracováva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja
- c) je správnym orgánom v konaniach o
 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu
 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode
 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti
 4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári
 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu
 3. opatrovateľskej služby
 4. prepravnej služby
 5. odľahčovacej služby
 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby
- h) uzatvára zmluvu
 1. o poskytovaní sociálnej služby
 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu s ambulantnou sociálnou službou, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár
- j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona
- k) môže poskytnúť finančný príspevok základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním
- l) poskytuje finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby
- m) môže poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby

- n) môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie
- q) vedie evidenciu
 - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby
 - 2. rozhodnutí podľa písmena c)
 - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu
- s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov
- t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu
- u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d).

Podľa § 82 zákona o sociálnych službách – „Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia“:

1. Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.
2. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
3. Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

Podľa § 83 zákona o sociálnych službách – „Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb“:

1. Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb a vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci
 - a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode
 - b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode

2. Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.
3. Vyšší územný celok vypracúva a schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb a komunitných plánov sociálnych služieb obcí vo svojom územnom obvode.
4. Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.
5. Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä
 - a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby
 - b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín
 - c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku
 - d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku
 - e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu
 - f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.
6. Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

5.2 Analýza sociologických a demografických údajov mestskej časti

Vrakuňa leží na východ od centra Bratislavy, na ceste vedúcej cez Malý Dunaj na Žitný ostrov. Na jednej strane Malého Dunaja ležia Podunajské Biskupice, na tej druhej hraničí s Trnávkou. Pôvodné územie Vrakune tvorilo súčasť bratislavského hradného panstva. Jej osídlenie siaha pravdepodobne až do včasného stredoveku. Dôkazom toho je starý slovenský názov osady – Vrač (lekár alebo čarodejník). S prvým názvom Verekne (Vrakuňa) sa stretávame v roku 1290, kedy osada – založená roku 1279 – dostáva názov od svojho majiteľa Lörinca Verekenyiho, ktorý v tom čase získal kráľovský majetok. Od konca 14. storočia obec postupne prechádzala do majetku mesta Bratislava.

V polovici 19. storočia mala Vrakuňa už 69 domov, 451 obyvateľov, prevažne maďarskej národnosti. Obyvatelia obhospodarovali 1744 jutár pôdy, ktorú obrábali aj napriek jej zlej kvalite. Remeslo sa veľmi nerozvinulo. Okrem mlynárov, mäsiara a výčapníka sa v 19. storočí spomína aj čižmár, murár a tkáč.

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia sa do Vrakune prisťahovalo mnoho nových obyvateľov. Ich počet vzrástol za päťdesiat rokov na 742. Venovali sa väčšinou zeleninárstvu a chovu dobytka, ktorého množstvo vzrástlo až štvornásobne. Do roku 1940 sa počet obyvateľov obce zvýšil na 1232 a počet domov na 249. Celková rozloha chotára bola 1 013 hektárov.

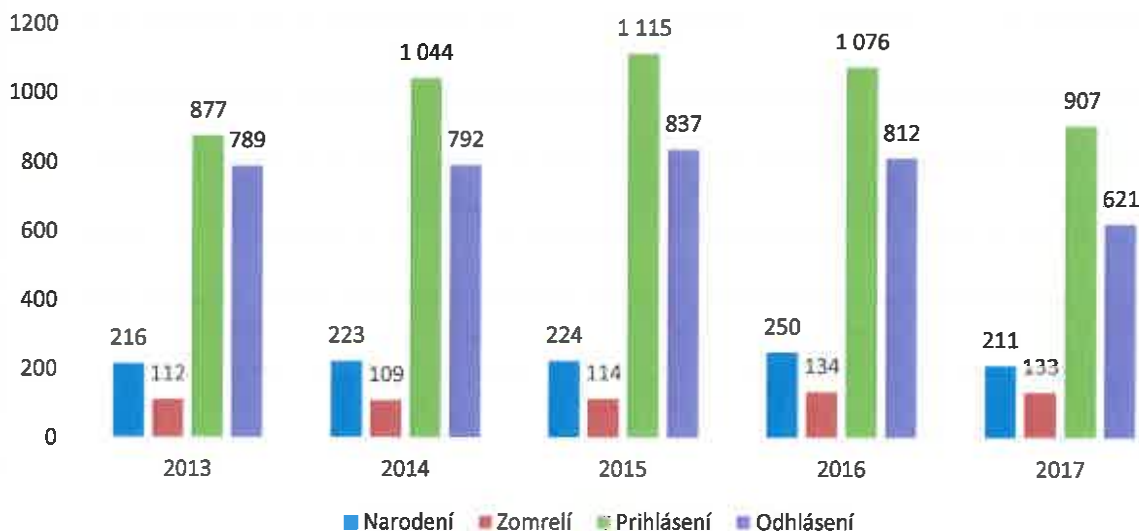
V roku 1948 bola obec úradne premenovaná z Verekne na Vračuňu a do roku 1971 bola samostatnou obcou, ktorú riadil „Okresný národný výbor Bratislava – vidiek“. 1. januára 1972 sa stala súčasťou hlavného mesta SR Bratislavy a od roku 1990 je jednou zo 17 mestských častí Bratislavy a na rozlohe 10,3 km² žije 20 694 obyvateľov. Na jej území je 5 materských škôl, 3 základné školy a Súkromné slovenské gymnázium, ktoré sídli v budove ZŠ na Žitavskej ulici. V rámci územného plánu vznikla nová obchodná sieť a vytvorili sa ďalšie plochy na podnikateľské aktivity. Z pešej zóny na Poľnohospodárskej ulici sa stalo postupne spoločenské centrum mestskej časti. Vračuňa nemá na svojom území žiadne priemyselné podniky.

Sociologická analýza má za cieľ porovnať aktuálny stav sociálnych služieb, ich terajšiu potrebnosť a predpokladané potreby v budúcnosti. Analýza vychádza z demografických údajov mestskej časti, vekovej štruktúry občanov a dostupných sociálnych ukazovateľov.

Tabuľka č. 2 – Bilancia obyvateľov

Rok	Narodení	Zomrelí	Prihlásení	Odhlásení	Stav k 31.12
2013	216	112	877	789	19 664
2014	223	109	1 004	792	19 866
2015	224	114	1 115	837	20 233
2016	250	134	1 076	812	20 483
2017	211	133	907	621	20 694

Graf k tabuľke č. 2

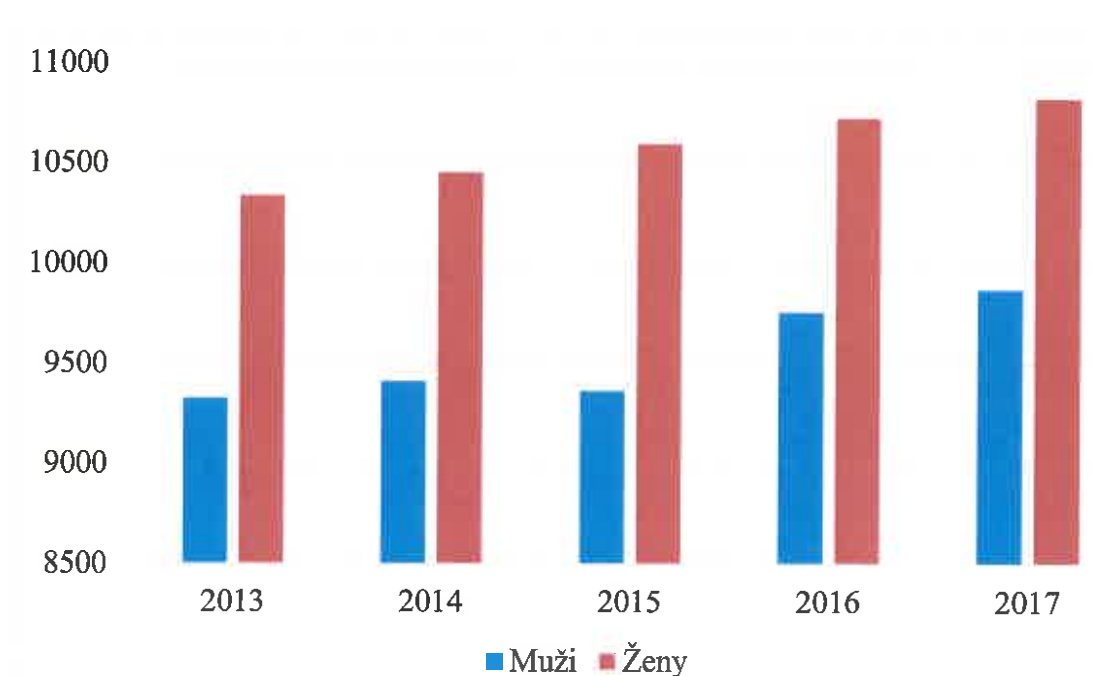

V rámci urbanistickej koncepcie a regulácie územia mestská časť tvorí súčasť vonkajšieho mesta. V posledných obdobiach prichádza k rozsiahlej výstavbe rodinných domov a tým aj k nárastu počtu obyvateľov v produktívnom veku a detí. Dôkazom toho je znovuo tvorená Materská škola na Bodvianskej ulici s kapacitou 88 detí. Mestská časť sa počtom obyvateľov pohybuje okolo 20 694 a zaraďuje sa 8. - 9. miesto medzi mestskými časťami Bratislavy.

Tabuľka č. 3 – Základné demografické údaje

Rok	Muži	Ženy	Počet obyvateľov spolu
2013	9 327	10 337	19 664
2014	9 412	10 454	19 866
2015	9 363	10 597	19 960
2016	9 757	10 726	20 483
2017	9 871	10 823	20 694

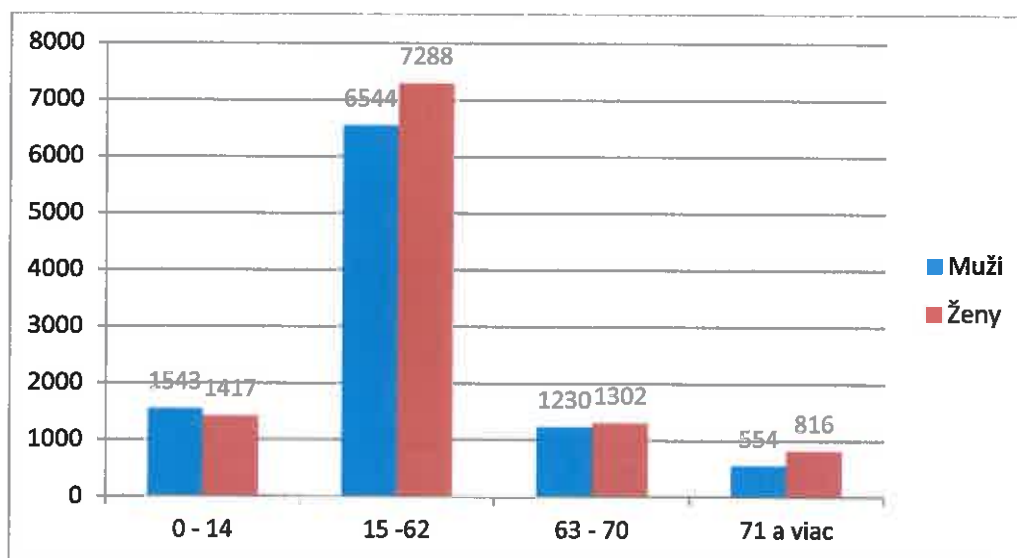
Graf k tabuľke č. 3

Tabuľka č. 4 – Veková štruktúra obyvateľov

	Veková štruktúra obyvateľov				SPOLU
	Predproduktívny vek 0 - 14	Produktívny vek 15 - 62	Poproduktívny vek 63 - 70	Poproduktívny vek 71 a viac	
Muži	1 543	6 544	1 230	554	9 871
Ženy	1 417	7 288	1 302	816	10 823
SPOLU	2 960	14 132	3 535	1 368	20 694

Graf k tabuľke č. 4

Veková štruktúra obyvateľstva ovplyvňuje celkový rozvojový potenciál každého územia, pomery medzi predproduktívnou, produktívnou a podproduktívnou skupinou obyvateľstva vypovedajú o miere perspektívnosti každej populácie. Zo štruktúry obyvateľstva mestskej časti podľa základných vekových skupín vidieť podiel poproduktívnej zložky populácie. Obyvateľstvo mestskej časti je starnúce. Proces starnutia populácie je nezvratný a bude mať zrýchľujúcu sa tendenciu.

Proces starnutia výrazne ovplyvňuje mnohé stránky spoločenského vývoja, pričom najvýznamnejšie sprievodné javy starnutia obyvateľstva vo všeobecnosti sú:

- rast verejných výdavkov na zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie, spôsobený zvýšeným počtom starších ľudí v populácii
- znižovanie počtu obyvateľstva v produktívnom veku a zvyšovanie v poproduktívnom veku spôsobuje pokles pracovnej sily a zvýšenie ekonomického zaťaženia obyvateľstva
- mení sa celková spoločenská klíma, keď väčšiu váhu nadobúdajú záujmy a potreby stále početnejšej skupiny staršieho obyvateľstva

5.3 Analýza stavu predpokladaných potrieb poskytovania sociálnych služieb

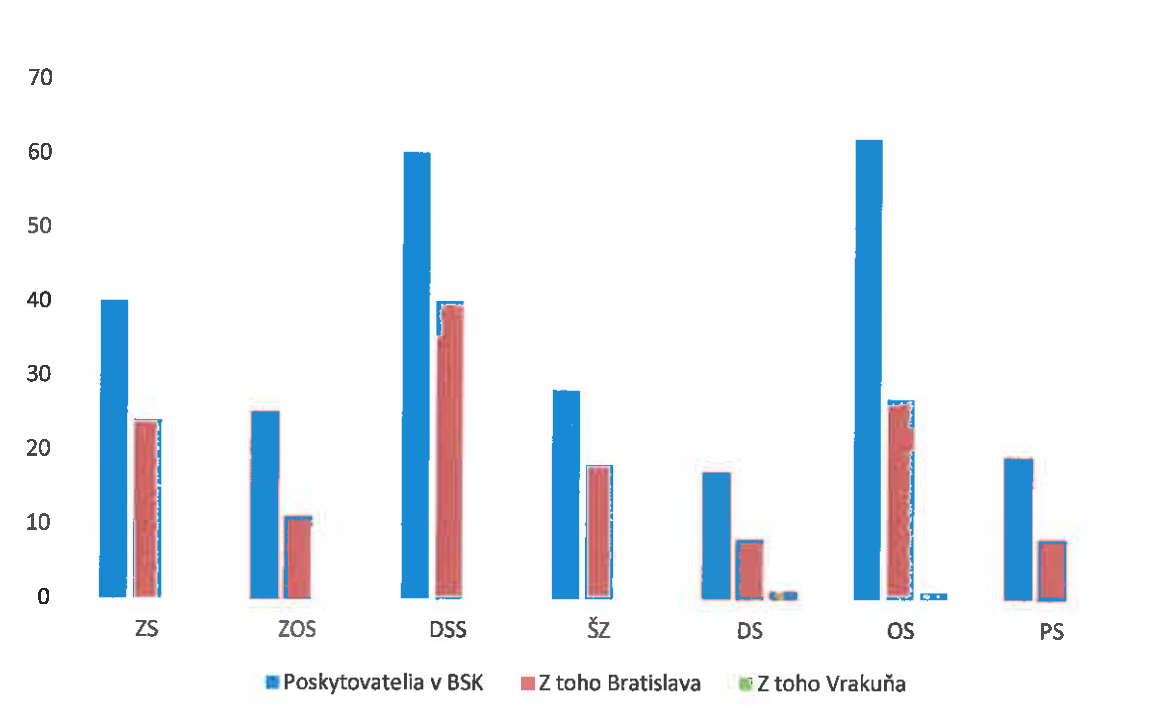
Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojené spotrebou racionalizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko-ekonomického systému došlo k prerozdeleniu zdrojov a financovania sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor. Na území mestskej časti sa v súčasnosti poskytujú sociálne služby:

1. opatrovateľská služba - v prirodzenom prostredí občana
2. v dennom stacionári ambulantnou formou
3. v jedálni, resp. výdajni stravy – poskytovanie stravovania pre starobných a invalidných dôchodcov s príspevkom na stravu od mestskej časti
4. v dennom centre – podpora rozvoja spoločenských a kultúrnych aktivít seniorov

Tabuľka č. 5 – Prehľad poskytovaných sociálnych služieb v rámci pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“)

Druh zariadenia	Poskytovatelia v BSK	Z toho Bratislava	Z toho Vrakuňa
Zariadenie pre seniorov (ZS)	40	24	0
Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS)	25	11	0
Domov sociálnych služieb (DSS)	60	40	0
Špecializované zariadenie (ŠZ)	28	18	0
Denný stacionár (DS)	17	8	1
Opatrovateľská služba (OS)	62	27	1 (18 opatrovaných)
Prepravná služba (PS)	19	8	0

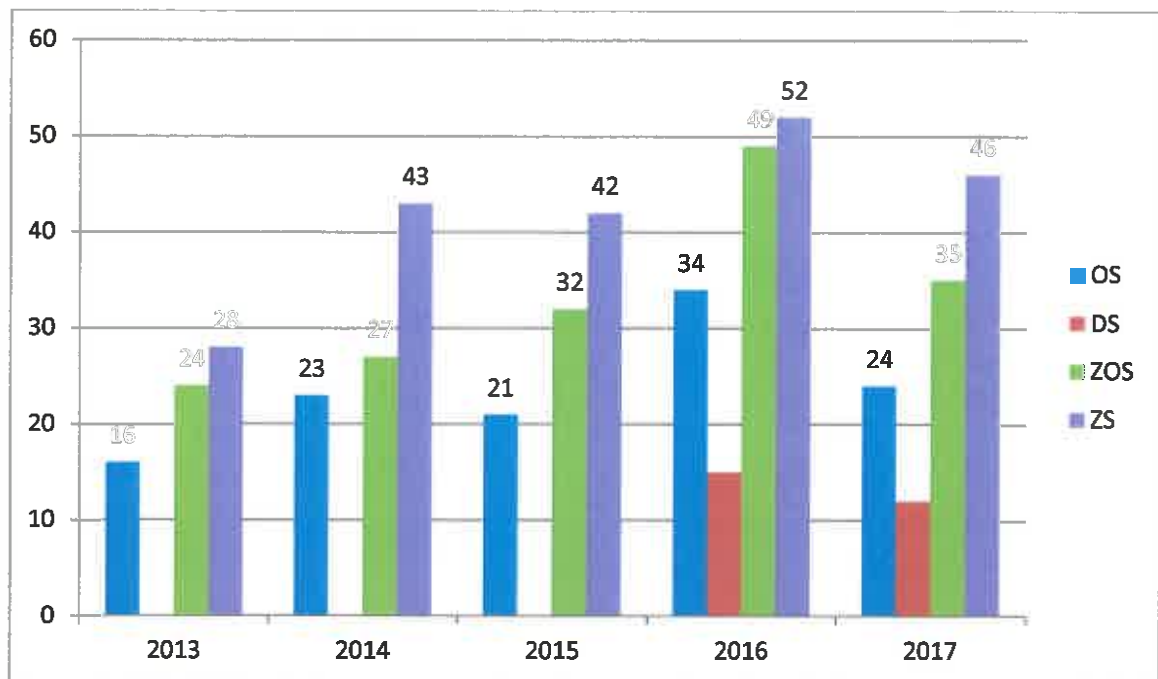
Graf k tabuľke č. 5

Tabuľka č. 6 – Prehľad podaných žiadostí na posúdenie odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby

Rok	Opatrovateľská služba (OS)	Denný stacionár (DS)	Zariadenie opatrovateľ. služby (ZOS)	Zariadenie pre seniorov (ZS)
2013	16	0	24	28
2014	23	0	27	43
2015	21	0	32	42
2016	34	15	49	52
2017	24	12	35	46

Graf k tabuľke č. 6

5.4 Časový plán realizácie komunitného plánu

- Zvyšovať rozvoj terénnych sociálnych služieb, následne pobytových sociálnych služieb
- Rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby v Dennom stacionáre
- Rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby a snaha pomôcť všetkým cieľovým skupinám
- Vytvoriť možnosti pre vznik ďalších zariadení pre seniorov
- Rozširovať možnosti voľnočasového a spoločenského vyžitia seniorov a sociálne slabších občanov
- Zvyšovanie kvality odborného a osobnostného rastu zamestnancov poskytujúcich sociálne služby

Cieľ č. 1

Zvyšovať rozvoj terénnych sociálnych služieb, následne pobytových sociálnych služieb

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- a) rozširovať a skvalitňovať terénnu sociálnu službu – opatrovateľskú službu v súlade s potrebami
- b) vytvárať podmienky v prirodzenom prostredí klienta na čo najdlhšie zotrvanie klienta v domácom prostredí
- c) podporovať schopnosť rodiny v riešení sociálnej situácie svojich členov

Časový plán realizácie:

- priebežne podľa potrieb a odkázanosti občanov na poskytovanie sociálnej služby – opatrovateľskej služby

Cieľ č. 2

Rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby v Dennom stacionári

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- a) lepšie vybavenie priestorov
- b) profesionálne sociálne služby

Časový plán realizácie:

- v priebehu rokov 2018 - 2019

Cieľ č. 3

Rozšíriť a skvalitniť poskytované sociálne služby a snaha pomôcť všetkým cieľovým skupinám

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- a) rozšíriť možnosti stravovania dôchodcov v reštauráciách
- b) zabezpečiť informovanosť občanov mestskej časti o poskytovaní sociálnych služieb v mestskej časti formou osvetových diskusií
- c) skvalitňovať poskytovanie sociálnych služieb na základe pripomienok a podnetov od občanov

Časový plán realizácie:

- aktivita v bode a) – v priebehu roka 2018
- aktivity v bode b), c) priebežne na základe podnetov

Cieľ č. 4

Vytvoriť možnosti pre vznik ďalších zariadení pre seniorov

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- a) vybudovať priestory pre seniorov v spolupráci s podnikateľským prostredím.

Časový plán realizácie:

- v priebehu rokov 2018 - 2020

Cieľ č.5

Rozširovať možnosti voľnočasového a spoločenského vyžitia seniorov a sociálne slabších občanov

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- a) zrekonštruovať priestory mestskej časti na knižnicu a čítareň
- b) rozvíjať spoločenské aktivity pre tieto skupiny

Časový plán realizácie:

- v priebehu roka 2018 – 2019

Cieľ č. 6

Zvyšovanie kvality odborného a osobnostného rastu zamestnancov poskytujúcich sociálne služby

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- a) zabezpečovať ďalšie vzdelávanie pracovníkov mestskej časti v sociálnej oblasti
- b) zabezpečovať psychologické školenia pracovníkov poskytujúcich opatrovateľskú službu
- c) v rozpočte mestskej časti vyčleniť finančné prostriedky ďalšie vzdelávanie

Časový plán realizácie:

- priebežne podľa potrieb a legislatívnych zmien v oblasti sociálnych služieb

6. Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu

Plnenie zámerov, cieľov a opatrení, ktoré vyplývajú z komunitného plánu sociálnych služieb mestskej časti sa predkladá na zasadnutí Miestneho zastupiteľstva pri mestskej časti Bratislava – Vrakuňa 1-krát ročne na schválenie. Správa musí obsahovať informáciu o aktuálnom plnení cieľov, priebežné plnenie, časový plán ďalšieho plnenia. Predkladá sa spravidla pri schvaľovaní záverečného účtu za príslušný rozpočtový rok.

V prípade zmien podstatných skutočností, ktoré majú vplyv na plnenie jednotlivých cieľov je podaný a predložený návrh ako Dodatok Komunitného plánu Miestnemu zastupiteľstvu pri mestskej časti Bratislava – Vrakuňa na schválenie.

7. Záver

Komunitný plán ako taký, je významný oporný bod v procese plánovania sociálnych služieb, ktoré sú nevyhnutné pre efektívnosť mestskej časti a zabezpečenie širokej škály činností umožňujúcich dosiahnuť lepšiu kvalitu a adresnosť poskytovania sociálnych služieb. Zostavenie komunitného plánu a komunitné plánovanie súvisí a nadväzuje na jeden zo základných strategických dokumentov mestskej časti, a to Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky: „Koľko a aké služby je potrebné v danej komunite vytvoriť, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?“. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Mestská časť preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Veríme, že sa nám podarí splniť naše ciele a naplniť priority, ktoré sme si ako mestská časť stanovili a komunitné plánovanie prispeje k rozvoju a skvalitneniu života občanov v mestskej časti Bratislava – Vrakuňa.